

ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΑΝΘΩΝ

ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΣ

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ. 31 ΜΑΙΟΥ 1887. | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Ι. Γ. ΤΣΑΚΑΣΙΑΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Α'. Τόμ. Β'. — ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ — Φυλ. ΙΒ'. ΑΡΙΘ. 38

Ποιήσεις: Κ. Ραγκαβή, Π. Ματαράγκα, Φ. Ὀδη, Δ. Ταβουλάρη, Η. Τσιτσέλη, Ε. Ζαλοκώστα, Γ. Δροσίνη, Μ. Κουτούβαλη, Ὀρτις Φωσκάδου, μετάφρ. Γ. Κ. Σφήκα

Η ΕΣΧΑΤΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Ποῦ χοῦ τίθεσθαι ταῦτα, ποῦ δ' αἰνεῖν, ὅταν
τὰ θεῖ' ἐπαινῶν τοὺς θεοὺς εὖρω χαχοὺς ;
[Σοφ. Φιλοκτ. 449]

Que es bien, que es mal, que es fin que es vida y muerbe
[Valbuena, El Bernardo.]

Α'.

Τῆς ἡδῆς ἔτι ἐν ἔμοι ὄργᾶ τὸ πῦρ, καὶ ἡδῆ
τὸ μέτωπόν μου σκυθρωπῶν ρυτίδων ἐνεπλήσθη,
Σφιγῆ ἐπ' ἔμοῦ γαμφώνυχας βραχιόνας ἐρείδει,
καὶ ὑπὸ ζόρου στυγεροῦ ὃ δρόμος μου ἐκλείσθη.
Τοῦ σύμπαντος τὸ αἰνίγμα ὑπουλῶς μοὶ προβάλλει,
καὶ τέρπεται τὸν ἄκαρπον ἀγῶνα θεωμένη,
τὸ χεῖλος κρύπτει τῶν κρημνῶν δυσοίωνος αἰθάλη,
καὶ πρὸ ἔμοῦ ἢ ἄβυσσος παραδοκοῦσα χαίνει.
Ἄλλ' ἀπατάται. Εἰλωτας κοινὸς βεσανισάτω !
Ἐπλάσθη τοῦ φωτός ἐγὼ τοῦ θεοῦ θιασώτης.
Ἡ περιβάλλουσα με νύξ λυθῆτω ἢ προδότις,
ἢ ἀποστατεῦ μάχαιραν ἀπηλπισμένην ὀράτω.
Προσκόπτων καὶ πληγούμενος ἐπ' ἄσαφοῦς ἐδάφους,
θρηνοῦντας περίξ μου ὄρων καὶ πρὸ ἔμοῦ τοὺς τάφους,
ἀν μείνω ἔντρομος μικρὸν, ὄργίλως «Περιπάτει !»
Τίς ἢ προστάττουσα φωνὴ καὶ διατί προστάττει ;
Τίς ὃ τὸ ἄστρον σου δεικνύς, σεπτῆ ἐλευθερία,
εἰς τῶν μερόπων ἀπηνῶς τὴν δύσμοιρον ἀγέλην ;

τίς ὁ χλευάζων τὰ δεινὰ τοῦ ἀτυχοῦς Παρία,
καὶ διανοίγων τὴν χρυσὴν τῶν οὐρανῶν θυμέλην;
Τίς ἐπλασέ με σκύβαλον οὐτιδανὸν τῆς μοίρας;
Τοῦ βίου τίς καὶ ἄκοντι τὰς πέδας προσαρτᾷ μοι;
Ἐν τῇ σκοτιᾷ μου θρασύς ἰδοὺ ὑψὸς τὰς χεῖρας
εἰς κτυπος καὶ, ἂν ἄλυσσις ὑπῆρχεν, ἀπειτάμη.

Αἰῶνας προκηρύττουσιν ἡμῖν εὐημερίας,
ἀμάραντον τῶν εὐσεβῶν τὸ ποθητὸν βραβεῖον,
καὶ ἂν ἀκάνθας ἐδρεψαν εἰς τὸν ἐνθαδε βίον,
παραδείσου ἀμβρόσιον καὶ χαρμονὰς μυρίας.

Πλὴν τίς ὁ ὑπισχνούμενος, τίς ὁ ζητῶν θυσίαν
ἐπαίτου μοῖραν εὐτελεῖ ἀντὶ ἀγνώστου πλοῦτου,
καὶ τὴν ζωὴν ἀλλάζοντες πρὸς τὴν ἀθανασίαν,
τί ἂν ἐπλάσθημεν ἀπλοῖ θνητοὶ τοῦ κόσμου τούτου;
Διῆλθον τὴν ἀνθοφυᾷ κοιλάδα τῆς αὐγῆς μου
ὡς σὺ ἐπέταξας, ὀρθὸς καὶ τ' ἄνθη μὴ ἐγγίζων,
εἰς τ' ὄρος ἤδη ἐφθασα, καὶ ἄνωθεν ἐγγύς μου
τιῦ γήρως βλέπω τὰς λευκὰς χιόνας ἀτενίζων.

«Ἐμπρός! φωνεῖς μοι.» Ὅπισθεν τοῦ ὄρου ἐξαπλοῦνται
ἠλύσια καὶ χαροποι, ἀειθαλεῖς ἀνθρώποι·
ἐκεῖ τῆς ἀναβάσεως οἱ πόνοι λησμονοῦνται,
ἐκεῖ ἀμείβονται λαμπρῶς αἱ πρώην ἀλγηδόνες.»

Καλῶς· πλὴν τί, τὴν κορυφὴν ἂν ἐπὶ τέλους φθασας,
ζοφῶδες ἴδω πέλαγος ἀνωφελῶν αἰῶνων;
Καὶ τί ματαιῶς καὶ τυφλῶς τὸν βίον μου σχεδιάσας,
ἂν μέλαν εὐρὼ πρὸ ἐμοῦ μηδὲν, ἀντὶ ἀνθρώπων;

Οὐχί! Ἐδόθη μοι, ὦ νοῦ, ἐδόθη καὶ ἀστέρα
σὲ ὁδηγὸν ἐξέλεξα· σὺ σκέδασον τὰ νέφη.

«Μὴ ἐρευνᾷς καὶ πιστεῦε» θεότης ἐλευθέρα
τίς ἔφη, ἢ τίς ὁ τυφλῶς προσπιπτῶν ἂν ἔφη;
Θερμὴν, ὦ Πλάστα, δέχθητι, ἐσχάτην ἱκεσίαν.

Ἐὰν ὑπάρχης, δός μοι φῶς, καταληπτὸν μοι νόμον·
πλὴν ἄλλως μὴ τοῦ βίου μου ζητῆς μοι τὴν θυσίαν.
Ἐπίκειν εἰς τὴν λογικὴν, ἀλλ' εὐ καὶ εἰς τὸν τρόμον!

Β'.

Ἐφίλουσιν σε μεϊράκιον ἐκ μέσης τῆς καρδίας.
Τὰ βρέφη εὐαγγελιστῶν συνώδευσας εὐγλώττων,
καὶ πάντα σοὶ ἀνήκουσι, παρὰ μητρὸς ἡδείας
τὸ θλιβερόν σου ὄνομα μανθάνοντα τὸ πρῶτον.

Ἐφίλουσιν σε, καὶ ταπεινῶς τὰ γόνατά μου κλίνων
ἐπὶ τῶν λίθων τῶν ψυχρῶν τοῦ εὐπρεποῦς νεοῦ σου,
θερμὰς ἐφ' ὧρας ἔμενον εὐχὰς σοὶ ἀποτεινῶν,
εὐχὰς, εἰς θεὸν εὐπρόσιτον ἐνόμιζον τὸ εὖς σου.

Ἐφίλουσιν σε καὶ συνεχῶς εἰς θελκτικὸς ὄνειρους
πρὸς τὸ στερέωμα ὑγρά τὰ δαματὰ μου στρέφων,
πᾶ ἀνεζήτουν ὀπισθεν ἀστέρων καὶ συννείων,
ἐντὸς ἐκτάσεως φωτὸς καὶ ἀρμονίας πλήρους.

Καὶ περὶ σὲ τὰ Χερουβιμ καὶ τοὺς λευκοὺς ἀγγέλους
τανυσιπτέρους, παμφασίς ἐώρων εὐχομένους,
καὶ ἤκουον εἰς διαρκεῖς χρυσῶν πηκτιδῶν αἴνευς
τὸν ἄμοιρον ὑμνούμενον πάσης ἀρχῆς καὶ τέλους.

Καὶ εἰς φαιδρὰ ἠλυσία, εἰς χώραν οὐρανίαν,
δοῦ ὁ ἔρωσ ἀδόλος καὶ ἄγνωστα τὰ μίση,
αὐλοῦς ὅταν πτέρυγας τὸ πνεῦμά μου τανύσῃ
ἠσφαλισμένην ἠλπιζὼν τρυφὴν τὴν αἰωνίαν.

Πλὴν, φεῖθ, ὁ νοῦς ἐξυπνήσῃ καὶ ποῦ εἰ ὄνειροί μου,
πεῦ αἱ χρυσαῖ μου χιμαῖραι ψυχῆς, πατρίδος θείας;
Ἄντι Ἐδέμ, ἦν ἐβλεπεν ἡ ἀμαθὴς ψυχὴ μου,
τὸ ἄπειρον μοὶ ἐδειξαν καὶ πλανητῶν πληθυσ.

Καὶ «Ἦσαν, εἶπον, σύμβολα, ἃ σὺ ἐφρόνεις ὄντα,
οὐδέ ἀπόκειται εἰς σὲ τὸ ἐρευνᾶν τὰ ὑψη.

Ἐπόκυψον ὁ ταπεινὸς τυφλὸς εἰς τὸν ὄραντα,
καὶ σιγα τρέμων καὶ ὑμνῶν, καὶ ἂν τὸ σύμπαν κρύψῃ.

Σοὶ ὄρισται ὑπακοή. Ἐκεῖνος ἐπιτάσσει.
Ἐπόκυψον· εἰ εὐσεβεῖς σωθήσονται καὶ μόνοι.»

Καὶ «Τύραννος ἂν οἰκῆ κομπαζῶν ἐν τῇ πλασεί,
ἐρρίτω, εἶπον· πρὸ αὐτοῦ οὐδόλωσ κλίνω γόνυ.»

Καὶ ὅμως τί ἐζήτουν σοὶ; Ἀκτινα μίαν, Πλάστα,
καὶ μάννα τῆς καρδίας μου ἦν ἡ πρὸς σὲ ἀγάπη,
πλὴν σὺ δουλείαν ἠθέλες, ἀγέρωχε Δυνάστα,
καὶ τότε, καὶ τοὶ ἀπελπίς, σοῦ ὅλως ἀπετράπη.

Οὐδ' εὐχερῶς ἠρνήθη σε, ὡς ἐξομασίον ἄλλοι.
Προσέπεσεν, ἐθρήνησεν· τίς προσοχὴ ἐδόθη;
Ἐπειλείς πῦρ καὶ κόλασιν, ἐνῶ φῶς, φῶς ἐπόθει,
καὶ σὺ ὁ μόνος αἴτιος ἂν τυχόν ἐσφάλῃ.

Καὶ ἤδη τί μοὶ ἔμεινεν; Ἐλπίς τίς ποῦ ἀστράπτει;
Ὡς ὁ ταφεὶς καὶ ἀναζῶν ἐν τῇ φρικώδει κλίνῃ,
ἐνῶ στοιβαζῶν τὴν σορὸν ὁ νεκροκόμος σκαπτει,
τοὺς ἀθνετεῖς παρχφορὸς βραχιόνας ἐκτείνει,

Καὶ δι' αἶρα μαίνεται πνιγόμενος, καὶ κλαίει,
καὶ τὰς κατώχρους πηρείας θηριωδῶς σπαράσσει;

καὶ στυγερόν ἀπαίσιον μαρτύριον παλαίει,
καὶ εἰς τὸν θάνατον ἀράς καὶ πόθους ἀντιτάσσει,
Καὶ προσευχόμενος βοᾷ, παρακαλεῖ, ἐλπίζει,
ἀλλ' ἄμοτον ὑπὲρ αὐτὸν βαρεῖαν γῆν εὕρισκει,
καὶ ματιν ἀπώθων αὐτὴν σπαιρούσας σάρκας σχίζει,
καὶ τέλος ἀνθιστάμενος εἰσέτι ἀποθνήσκει·

Ὅμοίως ἔρμαιον ἐγὼ ἀνηλεῶν ὠδίνων,
ὕφισταμαι τὸν βίον μου περὶντα μετὰ φρίκης,
καὶ διαρκῶς μαχόμενος ὑπὲρ ἀγνώστου νίκης,
καὶ ἀνορθούμενος αἶε, κεί πρὸς τ' ἄνω τείνων,
Καὶ πανταχοῦ ἀναζητῶν, καὶ οὐδαμοῦ εὕρισκων,
σημαίνουσιν τὴν ὥραν μου ἀκούω τέλος χαίρων,
πλὴν λέγων, κήρυξ στυγερός, καὶ ζῶν καὶ ἀποθνήσκων,
«Δυσμοίρους ἐπλασεν ἡμᾶς ὁ ἄναξ τῶν αἰθέρων.»

ΚΛΕΩΝ ΡΑΓΚΑΒΗΣ

ΕΛΕΓΕΙΟΝ

ΕΠΙ Τῷ ΘΑΝΑΤῷ ΤΟΥ ΣΠΗΤΡΙΑΩΝΟΣ Β.

Ἐπαυσε τέλος ὁ φρικτὸς ἀγὼν· ἡ τελευταία
Τῆς τραγωδίας ἔληξε σπαρακτικὴ σκηνή
Καὶ τοῦ φρικώδους νικητοῦ θανάτου ἡ σημαία
Ἐστήθη εἰς τὰ στήθη σου τὰ τόσον εὐγενῆ.
Πῶς ἤρχισε τοῦ βίου σου τὸ δράμα καὶ ὅποια
Ἦ ληξίς του κλονίζεται ὁ νοῦς ἀναπολῶν
Πῶς ἡ αὐγὴ ἀνέτειλε καὶ πρὶν ἢ μεσημβρία
Σημάνη, ποί' ἀνέλπιστος μανία θελλῶν.
Εἰς τὴν ἀκμὴν σ' ἐγνώρισα ἀρρήτου εὐτυχίας·
Οὐδὲν, οὐδὲν σοὶ ἔλειπε νεότης, καλλονῆ,
Ἀγάπη ἀπαραμίλλος συζύγου ἑρασμίας,
Φίλων πληθὺς, οὓς κύκλω σου ὁ ὄλθος συνενοῖ,
Ὅλα τὰ εἶχες· ἔρρεεν ὁ βίος σου ἠδέως
Ὡς νᾶμα διαυγοῦς πηγῆς ἐν μέσῳ εὐωδῶν
Ἀνθέων· ἦτο Μάιος ὁ βίος σου ὠραῖος
Ἐκ χαρμοσύνων ἀντηγῶν νυχθημερόν ὠδῶν.
Τὸν κόσμον ὅλον ἐβλεπες ἐκ πρίσματος ὀνειρώων·

Καὶ ἦτο πᾶσα σκέψις σου ἐν ὄνειρον γλυκὴ·
Ἄλλ' αἴφνης δαίμων βάσκανος τὰ νέφη διεγείρων
Ἐκ τοῦ Ταρτάρου ἔκραζεν «ἢ εὐτυχί' ἀρκεῖ».

Καὶ τὸ λαμπρὸν πανόραμα ἀμέσως ἐσκοτίσθη·
Οἱ οὐρανοὶ ἐβρόντησαν, ἐτρόμαξεν ἡ γῆ·
Ἡ σύζυγος τὸν σύζυγον ἀκάμπτως ἐχωρίσθη
Καὶ φοβερὰ τὸν Ἔρωτα κατέβαλεν ὀργή.

Λήρους πολλοὺς σοὶ ἔφαλε τότε γελῶν ὁ φθόνος
Κ' ἐκρότησε τὰς χεῖράς του ἐκ συγεραῆς χαρᾶς,
Ἐνῶ σὺ θῦμα φοβεροῦ κατέπιπτες ἀγῶνος
Καὶ ἐκ πληγῆς ἐσφάδαζες, Σπυρίδων, φοβεράς.

Οἱ φίλοι σ' ἐγκατέλιπον τῆς εὐτυχίας· μόνος
Περίλυπος, περιφροντὶς ἐβάδιζες ἐκεῖ
Ὅπου πολλοὺς ἐνιαυτοὺς διήλθες εὐδαιμόνως
Καὶ οὐρανοὶ διέβλεπες ν' ἀνοίγουν μαγικοί.

Τῆς Μοίρας ἦτο φοβερὰ πολὺ ἡ εἰρωνεία·
Μὲ πλήρεις χεῖρας ἔδωκε τὰ πάντα ἀφειδῶς,
Ἴνα τὰ πάντα ἐν στιγμῇ ἀρπάσῃ ὀλεθρία
Καὶ τὰ συντρίψ' ἢ ἀκαμπτος δι' ἀσεβοῦς ποδάς.

Σὲ ἐνθυμοῦμαι· ἐμπροσθεν σὲ ἔχω τῶν ὀμμάτων·
Ὑπὸ χαρᾶς κατάπλεως καὶ ἀλαζονικῶς
Ἐπιδεικνύων τὸ λαμπρὸν βραβεῖον αἰσθημάτων,
Ὅν ἔκαιεν αὐξάνουσα ἡ φλόξ διηνεκῶς

Τὰς ἀγυῖας τῆς πόλεως διήρχεσο ἐκείνης
Ἦτις πολλῶν ἀπέσπασε τὸ δάκρυ τὸ πικρὸν,
Καὶ ἦτις ἄψινθον κ' ἐμὲ ἐπότισεν ὀδύνης
Παιδίον αἴφνης φίλτατον θρηνήσαντα νεκρὸν.

Καὶ ὅταν σοῦ ἀφῆρσε διὰ ψυχρᾶς παλάμης
Μοῖρα σκληρὰ τὸν ὄλθον σου κ' ἐν ταραχῇ φρενῶν
Μὲ θεραυσμένας πνεύματος καὶ σώματος δυνάμεις
Εἰς τρικυμίαν φοβερὰν ἐφρύαττες δεινῶν

Καὶ κατηρᾶσο, δυστυχῆ, καὶ συγγενεῖς καὶ φίλους
Κ' ἐπόθεις νὰ ἠδυνασο ὀλόκληρον τὴν γῆν
Καρδίας περικλείουσιν ἀστάτους καὶ κιβδήλους
Εἰς χάος νὰ μετέτρεπες μὲ μίαν σου πληγῆν,

Εἰς μόνον τότε τόνομα προσέκοπτες Ἐκείνης,
Τὴν θηριώδη πρὸς στιγμὴν ἀπέβαλες ὀργὴν
Καὶ κύπτων τὴν ὠραίαν τῆς εἰκόνα προσεκύνεις
Καὶ εἰς δακρῶν τόμμα σου ἐτρέπετο πηγῆν.

Ἄλλὰ τὸ πᾶν ἠδύνατο ν' ἀλλάξῃ ὄψιν πάλιν
 Νὰ πλεύσ' εἰς κύματ' ἄπλετα ἐρωτικοῦ φωτός.
 Φεῦ! φροῦδος πόθος παγερά χιῶν εἰς τὴν ἀγκάλην
 Κατέβη, ἣν διέφλεγε λατρείας πυρετός.

Οὐδὲν αἰσθάνεται· οὐδὲν μακρὰν τὸ βῆμα φέρει.
 Ἀκόμη τὴν ἀνάμνησιν ὀργίλη ἀπωθεῖ.
 Ἐν τῷ φρικώδει κλύδωνι τοῦ λατρευτοῦ της χαίρει
 Καὶ πρὸ αὐτοῦ διέρχεται χωρὶς ν' ἀλλοιωθῆ.

Ἠγάπα ὡς ἡ Ἀλκηστis καὶ νὰ ἀνανεώσῃ
 Ποσῶς δὲν θὰ ἐδίσταζε τὴν τραγικὴν σκηνὴν
 Ἄν τὸν γλυκύν της σύζυγον ἐπρόκειτο νὰ σώσῃ
 Καὶ ὁμως τὸν κατέλιπε μ' ἀγρίαν ἠδονήν.

Ἦδη σιγῇ ὁ θάνατος κριτῆς φρικτὸς τὴν κρίσιν
 Ἐπέρανε. Τὸν στέφανον αὐτὸς τὸν νυμφικὸν
 Διέρρηξε. Τοῦ δράματος ἐπέσπευσε τὴν λύσιν
 Ἦν αἰσθημα μετέωρον ἐτήρει μυστικόν.

Ἀμείλικτος, ἀπάνθρωπος, ἀλλ' εὐεργέτης ἔτε
 Παύει τὸν πολυώδυνον ἀγῶνα τῶν παλμῶν,
 Καὶ βάλασμον ἀνώδυνον τὸ χῶμα ἐπιθέτει.
 Μετὰ τοιοῦτον ἄσας ὁ τάφος σπαραγμὸν.

1884

Π. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑΣ.

EPIGRAMMA ALLA STATUA DEL

CAPODISTRIA

NEL DI CHE FU SCOPERTA 12 APRILE 1887 (α)

Che valgono le statue, i monumenti
 Se nelle eterne pagine di Clio
 Stanno scolpiti i suoi divisamenti?

Se la Gloria nemica d' ogni oblio,
 Innalzogli un Olimpo a monumento,
 Inutil fora ogni altro segno pio.

Ma se pur tardo sorse il sentimento
 D' erigergli la statua appo l' avello
 Perchè vivo ritrarlo e non già spento?

(*) Τὸ ἀνωτέρω ἐπίγραμμα, ἔργον τοῦ πεφλημένου ἡμῖν κ. Π. Σκαλτσούνη, ἐδημοσιεύσαμεν ἐν πρωτοτύπῳ ἐν τῷ 3ῳ φυλλ. τοῦ Π. Ἀνθῶνος, σήμερον δὲ εὐχαρίστως καταχωρίζομεν καὶ τὴν ἀνωθε ὠραιότατην μετάφρασιν φιλοπονηθείσαν, ὑπὸ τοῦ ἐν Καίρῳ καθηγητοῦ καὶ ἐγκρίτου φιλολόγου κ. Φ. Φ. ΟΔΗ.

Perchè non riprodurvi il colpo fello;
 Lacero il seno per la man d' un tristo,
 Onde in ciel rivolò suo spirto bello?

Forse non si mostra tale il Cristo
 Morente per salvar l' umana gente,
 Com' Ei per la Nazion morir fu visto?

Scolpitelo qual videsi giacente,
 I lumi rivolgendo semi--spenti
 Al cielo che implorava anche morente,

Che perdonasse a sconsigliate genti
 Che a Socrate il veleno, al Redentore
 La croce infame danno, e da furenti
 La palla parricida al genitore.

Σ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΗΜΑΙΑ

Οὐρενοχρωματισμένη
 Καὶ ἄν κριν' ἀγροῦ λευκή,
 Σταυροφόρα μὲς Σημαία,
 Χαῖρε, χαῖρε Ἑλληνική
 Τούτῳ νικά! πάντα ἐνίκας
 Εἰς τὴ θάλασσα, ἔς τὴ Γῆ.
 Ὅπου ὑψώθης ἐδοξασθης
 Ἐ τοῦ πολέμου τὴν ὀργή.
 Καὶ μιὰ φούχτα ἀντρωμένοι
 Σὲ κρατήσανε ψηλά
 Ἐφτὰ χρόνια μὴ σὲ σχίσουν
 Τὰ τρικέφαλα θεριά.

Χιόνια, ἀγέρι, φῶς καὶ κύμα
 Σὲ φιλοῦνε μὲ παλμούς,
 Καὶ τὸ πῦρ σου σιέρει χιλιούς
 Μὲ τὸ βόλι ἀσπασμούς.

Λούζεσαι, σεμνὴ παρθένα,
 Ἐ τὴ φωτιά ἄν ἔς τὸ γιαιλό,
 Καὶ τὸ γαλανό σου βλέμμα
 Δίνει ἀνδρεία καὶ ἔς τὸ δειλό.

Κύττα, ὦ κύττα πῶς μαλλώνουν
 Ἕλιος, θάλασσα, οὐρανοί
 Ποιό νὰ πρωτοκαθρεφτίσῃ
 Τὸ θωριά σου τὴ σεμνή!

Εἰς σὲ κάθε μιὰ σου δίπλ.
 Καὶ μιὰ Νίκη ἀριθμεῖς...
 Εἰς ἑλεύθερη πατρίδας
 Πίστη· σύμβολο, Τιμῆς,
 Τῆς Δικαιοσύνης εἶσαι

Τὸ σπαθὶ τὸ φλογερό,
 Εἶσαι δάχτυλο Κυρίου
 Ἐ τοὺς Τυράντους φοβερό!

Ἄτσειώτων μας πάθων
 Σπίθῃ Σὺ καὶ κεραυνός,
 Καὶ τῶν θρόνων τῶν ἀνόμων
 Τρόμος καὶ σεισμός δεινός!

Πρώτη ἐλπίδα καὶ παλμός μας,
 Καὶ ἔς τὴ δόξα μας πιστή
 ὦ, χαρὰ ἔς τον ποῦ ἔς τὴ μάχη
 Πρὶν πεθάνῃ σὲ ζωστή!

Ἄνοιξε τώρα, ἀνοιξε
 Τὰ γαλανὰ φτερά σου
 Καὶ γλυκοδρόσισε κ' ἐμᾶς
 Ἐ τὴ σπλαχνικὴ σιὰ σου.

Χρόνια πολλὰ ἀναριθμητὰ
 Μᾶς ἔβρηκαν διψασμένα,
 Τὰ σωθικά ἀναμμένα,
 Ἐ τὴ λαύρα τῆς καρδιάς.

Τρυγύρω σου ἀναζήσανε
 Εἰρηνικὰ λουλούδια
 Πετοῦν ἔς τὴ θεία τὴ λάμψη σου
 Χαρούμεν' ἀγγελουδία,
 Τὸν ὕμνο τῆς Ἐλευθερίας
 Μὲ χελιδόνια ψάλλουν,
 Καὶ στέμμ' Ἀητοῦ Δικέφαλου
 Ἐλπίζουν νὰ σοῦ βάλουν.—

Φύσ' ἀγεράκι σιγαυῶ
 Τὸ σύμβολο τοῦ Ἀγῶνος...
 Φύσα καὶ ξάπλωσ' τ' ὡς ΕΚΕΙ
 Ὅπου τοῦ πρέπει Θρόνος.
 Θὰ δῆς τὸ ρέμμα νὰ σταθῆ
 Γὰ νὰ τὸ προσκυνήσῃ...
 Ἀ Χριστὸς ἀνάστη! Οὐρανὸς
 Καὶ γῆ θὰ ν' ἀντηχήσῃ!

21 Μαΐου 1864

Δ. ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ

ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

Τόσον καιρὸς τὸ στόμα σου κρεμιώματ,
 Κ' ἐκαρτερούσα πότε θὰ μοῦ πῆ
 Ἄν μ' ἀγαπᾷς ἀλήθεια ἢ πλανιώματι.....
 Ἄν θάχω φῶς ἢ σκότος ἔς τὴν ψυχὴ.
 Σήμερα τ' Ἀπριλιοῦ, ψυχὴ μου, πρώτη
 Σ' ἀπάντησα, κ' ἐκράτουνα ἔς τὸ χέρι
 Ἀπὸ τὰ πρῶτα ῥόδα του.....ἔς τὴ νεότητ,
 Ἐς τὸ χρῶμα, ἔς τὴν πνοή μ' ἐθένα ταῖρα.
 Καὶ ὡς ἕκαμα τὸ ῥόδο μου ν' ἀπλώσω,
 Τὰ ὠραία σου μάτια γύρισες ὀπίσω...
 Μοῦπες· ἀκαρδιά δὲν ἔχω νὰ σοῦ δώσω!
 Τὸ πιστεύεις ὡπὼς θὰ σ' ἀγαπήσω;.....»

Ἡ τῆς δυστυχίης νὰ μ' ἔσυρε τὸ ρέμμα,
 Ἡ τῆς πρωταπριλιάς μὴν ἦταν ψέμμα;

1 Ἀπριλ. 1886.

ΗΛ. Α. ΤΣΙΤΣΕΛΗΣ

ΤΩΧΩ ΧΑΡΑ ΜΟΥ ΝΑ ΜΕ ΤΡΩΣ

Μὲ λυόσανε τὰ μάτια σου, μὰ περὶ πολὺ ἀκόμα
 Μὲ λυάνουν τὰ δοντάκια σου καὶ τὸ γλυκό σου στόμα.
 Τῶχω χαρὰ μου νὰ μὲ τρῶς, μικρὴ βασιλισσά μου,
 Μ' ἀρχίνησ' ἐφ' τὰ χεῖλή μου καὶ φάε καὶ τὴν καρδιά μου.

ΕΡΩΤΗΣΕ

Ἐρώτησε τὴν Παναγιά, ποῦ ἔχεις ἔστὸ κρεβάτι,
 Πόσαις νυχτιαῖς δὲν ἐκλείσι γιὰ σένα τὸ μάτι,
 Πόσαις φεραῖς νὰ ἔγρεικῃς γιὰ σὲ τὴν προσευχὴ μου,
 Ὅταν ἔμπροστά της ἀνοιγα μ' ἀγάπη τὴν ψυχὴ μου.

Ἐρώτησε τ' ἄστρο τῆς αὐγῆς πόσαις φοραῖς γιὰ σένα
 Ἄπ' τὴ φτωχὴ μου τὴν φωλιὰ τοῦ ἔχω μιλημένα.
 Ἐρώτησε καὶ τὰ πουλιά, ὅπου σου κελαῖδουνε,
 Πόσο πρῶτ' μ' ἐξύπναγε ἢ ἀγάπη σου νὰ εἰποῦνε.

Ἐρώτησε τὴν μοναξιά, τὸ ἀπάτητο λιβαδί,
 Πόσαις φοραῖς περπάτησα μοναχὸς ἔς τὸ σκοταδί
 Ἐρώτησε τὸν ἄνεμο, ὅπου περνάει ἔμπροστά σου
 Πόσαις φοραῖς εἰς τὰ ἔσπερα νὰ ἐπῆρε τ' ὄνομά σου.

Ἐρώτησε τὸ ἀμύριστο τῆς ἐξοχῆς λουλοῦδι
 Πόσαις νὰ ἄκουσε φοραῖς τὸ θλιβερό τραγουδί,
 Κ' ἐκεῖ ποῦ τὸ ἐχάιδενα, κ' ἐκεῖ ποῦ τὸ ἐμαδοῦσα,
 Μὲ τρόπο τὴν ἀγάπη σου νὰ μάθω ἐζητοῦσα.

Ἐρώτησε τῆς θαλάσσης τὰ κύματα γιὰ σένα
 Πόσα φιλιὰ νὰ σοῦ ἔστειλε ἢ ἀγάπη μου ἔτά ξένα.
 Βάλε τὸ χέρι ἔς τὴν καρδιά, γιὰ μιὰ στιγμὴ θυμήσου,
 Καὶ ὑστερῆ γιὰ ἐρώτησε τὴν ἴδια τὴν ψυχὴ σου.

ΕΥΓ. Γ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ

ΟΥΓΟΥ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

ΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΙΑΚΩΒΟΥ ΟΡΤΙΣ

(Μετάφρασις Γ. Κ. Σφήκα.)

(ὄρα προηγούμενον φυλλάδιον)

Ἀλεξάνδρεια, * 29 Φεβρουαρίου.

Ἐκ Νικαίας διηυθύνθην εἰς Μομφερράτον ἀντι νὰ προχωρήσω εἰς
 Γαλλίαν. Ἀπόψε θὰ κοιμηθῶ ἐν Πιακεντία. Τὴν Πέμπτην θὰ γράψω
 ἐκ Ριμινίου. Τότε θὰ σοὶ εἰπῶ.—Τώρα χαιρετῶ.

* *Alessandria della Paglia.*

Ριμίνιον 5 Μαρτίου.

Τὸ πᾶν ἐξαφανίζεται ἐνώπιόν μου. Ἡρόμην ἐναγωνίως ποθῶν νὰ ἴδω τὸν Βόρτελον**, διότι πρὸ πολλοῦ δὲν ἐλάμβανον ἐπιστολὴν του.—Ἀπίθανε.

Ὡρα 11η Μ. Μ.

Τὸ ἔμαθον ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τῆς Θηρεσίας. Σὺ σιωπᾷς μὴ θέλων νὰ μοι δώκῃς τὴν ἀληθῆ πληγὴν—πλὴν ὁ ἀσθενὴς στενάζει ὅτε παλαίει πρὸς τὸν θάνατον, οὐχὶ δὲ ἔταν ὑπ' αὐτοῦ ἡττηθῆ. Ἀφοῦ τὰ πάντα ἀπεφασίσθησαν, καλλίον οὕτω κ' ἐγὼ τώρα εἶμαι ἡσυχος, ἀπιστεύτως ἡσυχος. Χαῖρε. Τὸν νοῦν μου ἀείποτε κατέχει ἡ Ρώμη.

Ἐκ τοῦ ἐπομένου ἀποσπάσματος, χρονολογουμένου ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐσπέρας, ἐμφαίνεται ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀπεφάσισεν ὁ Ἰάκωβος ἡ ἀποθάνῃ. Ἀλλὰ τίνα ἀποσπάσματα, συλλεγέντα ὡς τοῦτο ἐκ τῶν χαρτίων του, φαίρονται αἱ τελευταῖαι σκέψεις αἱ στερεώσασαί αὐτὸν ἐν τῇ ἀποφάσει του, ὡς ἐκ τούτου δὲ θὰ παρεμβάλλω αὐτὰ κατὰ τὰς ἡμερομηνίας τῶν.

«Βλέπω τὸ τέμα· πρὸ πολλοῦ στερεῶς περὶ πάντων ἀπεφάσισα—τοῦ τρόπου, τοῦ τόπου—καὶ ἡ ἡμέρα δὲν εἶναι μακράν.

«Τί εἶναι δὲ ἐμὲ ἡ ζωὴ; ὁ χρόνος μοι ἀπερρόφησεν εὐτυχεῖς ἡ στιγμᾶς· ἐγὼ μόνον αἰσθανόμενος τὸν πόνον ἐγνωρίσα αὐτὴν· τώρα δὲ καὶ ἡ φαντασιώσις ἀκόμη μ' ἐγκαταλείπει—μελετῶ τὸ παρηλθόν· σκέπτομαι περὶ τῶν ἐλευσομένων ἡμερῶν καὶ βλέπω μηδέν. Πῶς τὰ ἔτη ταῦτα, μόλις ἀρκοῦντα νὰ συμπληρώσωπὶ τὴν νεανικὴν μου ἡλικίαν, πῶς προήλθον βραδέως ἐν μεσῶ τῶν φόβων, τῶν ἐλπίδων, τῶν πόνων, τῆς ἀπάτης, τῆς ἀνίας! καὶ ἐάν ζητήσω τὴν κληρονομίαν ἣν μοι ἀφῆκαν, δὲν εὕρισκω ἢ τὴν ἀνάμνησιν ὀλίγων ἡδονῶν μὴ ὑπαρχουσῶν πλέον, καὶ πέλαιος συμφορῶν αἵτινες καταβάλλουσι τὸ σθένος μου, διότι φοβοῦμαι φοβερωτέρως. Ἀφοῦ ὁ πόνος μόνον εἶναι ἐν τῇ ζωῇ, εἰς τί νὰ ἐλπίσω πλέον; εἰς τὸ μηδέν ἢ εἰς ἄλλην ζωὴν ἀείποτε διάφορον ταύτης.—Λοιπὸν ἀπεφάσισα· δὲν μισῶ ἐμαυτὸν ἀπέλπιστικῶς, δὲν μισῶ τοὺς ζῶντας. Πρὸ πολλοῦ ζητῶ τὴν εἰρήνην, τὸ δὲ λογικὸν πάντοτε μοι δεικνύει τὸν τάφον. Ποσάκις μελετῶν τὰς δυστυχίας μου καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἀπελπισμοῦ! Ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου διεσκέδαζε τὴν θλίψιν μου, καὶ ἐμειδίω ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι θὰ ἔπαυον τοῦ ζῆν.

«Εἶμαι ἡρεμος, ἡρεμος καὶ ἀτάραχος· αἱ φαντασιώσις διεσκέδασθησαν· οἱ πόθοι ἐνεκρώθησαν· αἱ ἐλπίδες καὶ οἱ φόβοι μοι ἀπῆλθαν τὴν διάνοιαν. Τὴν φαντασίαν μου δὲν συγχίζουσιν οὐδὲ παρεκτρέπουσι μυρία φάσματα, πότε προσμειδιῶντα καὶ πότε μετ

** Βουκολικός ποιητής.

πλαγχολικά· τὸ λογικὸν μου δὲν κολακεύουσι πλέον κενοὶ συλλογισμοί· τὸ πᾶν εἶναι γαλήνη.—Μετάνοια τοῦ παρελθόντος, ἀνία τοῦ παρόντος, καὶ φόβος τοῦ μέλλοντος, ἰδοὺ ἡ ζωὴ. Μόνος ὁ θάνατος, εἰς ὃν ἀνετέθη ἡ ἰσὺς τῶν πραγμάτων μεταβλή, ὑπόσχεται εἰρήνην.

Ἐκ Ραβέντας δὲν μοι ἔγραψε πλὴν ἐκ τοῦ ἐπομένου ἀποσπάσματος φαίνεται ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ἐβδομάδα ὑπῆγεν ἐκεῖ.

«Οὐχὶ ἀπερισκέπτως, ἀλλ' ἐσκεμμένως καὶ ἀσφαλῶς. Ὅποσοι ψυχικοὶ σάλιοι προηγήθησαν πρὶν ἢ ὁ θάνατος δυνηθῆ οὕτως ἡρέμως νὰ ὁμιλήσῃ μετ' ἐμοῦ—καὶ ἐγὼ ἡρεμὸς ἐπίασῃ μετ' αὐτοῦ! «Ἐπὶ τοῦ τάφου σου, Πάτερ Δάντη!—ἐναγκαλιζόμενος αὐτὸν ἔτι μᾶλλον σταθερῶς ἐμμένω ἐν τῇ ἀποφάσει μου. Μὲ εἶδες; Σὺ εἶσως, Πάτερ, μοι ἐνέπνευσας τόσῃν εὐστάθειαν νοῦ καὶ καρδίας, νένθ' γονυπετιῆς καὶ μετὰ τὸ μέτωπον ἐπὶ τῶν μαρμάρων σου ἐστηριγμένος ἐμελέτων τὴν ὑψηλὴν σου διάνοιαν, καὶ τὴν ἐρωτᾶ σου, καὶ τὴν ἀχάριστον πατρίδα σου, καὶ τὴν ἐξορίαν, καὶ τὴν ἐπιτωχίαν, καὶ τὸν θεὸν σου νοῦν. Καὶ ἀπεχωρίσθην ἀπὸ τῆς σκιάς σου σταθερωτέρην φέρων ἀπόφασιν καὶ φαιδρότερως.

Περὶ τὴν χαραυγὴν τῆς 13ης Μαρτίου ἀφίχθη εἰς τοὺς Ἐδραγέους λόφους, καὶ ἐπεμφεν εἰς Ἐπιετίαν τὸν Μιχαήλ, ριφθεὶς, χωρὶς κἀν ἡ ἀποβάλη τὰ ὑποδήματά του, ἐπὶ τῆς κλίνης ἵνα κοιμηθῆ. Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἤμην μετὰ τὴν μητέρα τοῦ Ἰακώβου, ὅτε αὐτὴ, ἰδοῦσα πρὶν ἐμοῦ τὸν ὑπρέτην, περίφοβος ἠρώτησε.—Καὶ ὁ υἱὸς μου;—Ἡ ἐξ Ἀλεξανδρείας πεμφθεῖσα ἐπιστολὴ δὲν εἶχε φθάσει ἀκόμη, ὁ δὲ Ἰάκωβος προηγήθη καὶ τῆς ἐκ Ριμίνιον ἡμεῖς ἐρομίζομεν ὅτι ἦτο εἰς Γαλλίαν· διὸ ἡ ἀπροσδόκητος ἐπάνοδος τοῦ ὑπρέτου σκληρὰς ἀνήγγελλεν ἡμῖν εἰδήσεις. Οὗτος μᾶς εἶπεν: ὁ κύριος εἶναι εἰς τὴν ἐξοχίαν, δὲν δύναται νὰ γράψῃ, διότι ἐταξεδύσαμεν ὅλην τὴν νύκτα ὅταν ἵππευσα, ἐκοιμᾶτο. Ἦλθον γὰρ ὡς εἰδοποιήσω ὅτι θὰ ἀναχωρήσωμεν πάλιν, καὶ ὡς ἤκουσι νὰ λέγῃ, πιστεύω ὅτι θὰ μεταβῶμεν εἰς Ρώμην· καὶ μάλιστα ἀν' ἐνθυνοῦμαι καλῶς εἰς Ρώμην καὶ ἔπειτα εἰς Ἀγκόνην, ὅπου θὰ ἐπιβιβασθῶμεν· ὅμως ὁ κύριος ἔχει καλῶς, καὶ πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος τὸν βλέπω πλέον ἀνακουσισμένον. Μοι εἶπεν ὅτι πρὶν ἀναχωρήσῃ θὰ ἔλθῃ νὰ χαιρετίσῃ τὴν κυρίαν, καὶ διὰ ταῦτα μ' ἔστειλε νὰ σᾶς εἰδοποιήσω· μάλιστα θὰ ἔλθῃ ἐδῶ μεθ' ἡμῶν, ἴσως δὲ καὶ αὐρίον. Ὁ ὑπρέτης ἐφαίετο χαίρων, ἀλλὰ ἡ ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ διαφανομένη σύγχυσις ἐπιῦξεν τὴν ταραχὴν μας· μόνον τὴν ἐπιούσαν αὕτη κατεπραῖνθη, ὅτε ὁ Ἰάκωβος ἔγραψεν ὅτι ἀνεχώρει διὰ τὰς τῶς Ἐννεμίας κήσους, καὶ ὅτι φοβοῦμενος μὴ δὲν ἐπαρῆλθῃ πλέον, θὰ ἤρχετο ἵνα μᾶς ἴδῃ πάλιν καὶ λάβῃ τὴν εὐλογία τῆς

μητρος του.—*Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἀπολέσθη.*

Ἐν τούτοις καθ' ἣν ἡμέραν ἀφίχθη εἰς τοὺς Εὐγατέους λόφους, ἐξυπνήσας τέσσαρας ὥρας πρὸ τῆς ἑσπέρας, κατέβη ἵνα περιπατήσῃ μέχρι τῆς ἐκκλησίας ἐπαρήλθει, ἐνεδύθη πάλιν καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν οἰκίαν Γ***. Ἐμαθε παρά τινος ὑπηρετοῦ ὅτι πρὸ ἕξ ἡμερῶν ἐπανήλθον ὀλοῖα Παδούης, καὶ ὅτι μετ' οὐ πολὺ θὰ ἐπίστρεφον ἐκ τοῦ περιπάτου. Προσῆγγιζεν ἡ ἑσπέρα, οὗτος δ' ἐπανήρχετο εἰς τὴν οἰκίαν. Μετ' ὀλίγα βήματα εἶδε τὴν Θηρεσίαν ἐρχομένην καὶ κρατοῦσαν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὴν Ἰσαβελίαν, κατόπι δ' αὐτῶν ἦρχετο ὁ κύριος Γ*** μετὰ τοῦ Ὀδοάρδου. Ὁ Ἰάκωβος κατελήθη ὑπὸ σπασμαδικῷ τρόμῳ καὶ διατάζων ἐπλησίασεν. Ἡ Θηρεσία μόλις τὸν ἐγνώρισεν, καὶ θεέ μου, ἀπέκραξεν ὀπισθοχωρήσασα δὲ ἠμιθανῆς ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ βραχιονίου τοῦ πατρὸς τῆς. Ὅτε οὗτος ἐπλησίασεν καὶ ὀλοῖα τὸν ἐγνώρισαν, αὕτη οὐδὲ λέξιν τῷ εἶπε μόλις τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα ὁ κύριος Γ***, ξηρῶς δὲ χαιρετίσεν αὐτὸν ὁ Ὀδοάρδος. Μόνη ἡ Ἰσαβελίνα ἔδραμε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐνῶ οὗτος ἐλάμβανεν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του, αὕτη τὸν ἐφιέλει καλοῦσα αὐτὸν Ἰάκωβον τῆς, καὶ ἐσφύροτο πρὸς τὴν Θηρεσίαν δεικνύσασα τὴν αὐτὴν οὗτος δὲ συνοδεύων αὐτοὺς, ὡμίλει πάντοτε μὲ τὸ κοράσιον. Οὐδέεις εἶπε λέξιν μόνον ὁ Ὀδοάρδος τὸν ἠρώτησεν ἂν μετέβαιεν εἰς Ἐρετίαν—Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἀπεκρίθη. Ὅτε ἐφθάσαν εἰς τὴν θύραν, τοὺς ἀπεχαιρέτισεν.

Ὁ Μιχαήλ, ὅστις κατ' οὐδένα λόγον ἐδέχθη γ' ἀναπαυθῆ εἰς Ἐρετίαν ἵνα μὴ ἀφήκῃ μόνον τὸν κύριον, ἐπίστρεψεν εἰς τοὺς λόφους περὶ τὴν μίαν μετὰ τὸ μεσονύκτιον, καὶ τὸν εὔρε καθήμενον εἰς τὸ γραφεῖόν του καὶ ἀναθεωροῦντα τὰ χαρτῖα του. Πλείστα τούτων ἔκαστε, τινὰ δὲ ἥτονος σπουδαιώτερος ἔρριπτεν ἐσχισμένῳ ὑπὸ τὸ τραπέζιον. Ὁ Μιχαήλ κατεκλίθη, ἀφῆκε δὲ τὸν κηπουρὸν νὰ προσέχη, πολὺ μάλιστα διότι καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὁ Ἰάκωβος δὲν ἔγραφε. Μετ' ὀλίγον τοῦ ἔφερον μέρος τοῦ γέφυματός του, οὗτος δ' ἔγραφε παρατηρῶν πάντοτε τὰ χαρτῖα. Δὲν τὰ ἐζήτησαν ὅλα, ἀλλὰ περιεπάτησεν ἐν τῷ δωματίῳ, ἔπειτα ἦρχισε γ' ἀναγινώσκῃ. Ὁ κηπουρὸς, ὅστις περιετῆρει αὐτὸν, μοι εἶπεν οὐ πρὶ τὸ τέλος τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰ παράθυρα, καὶ εἶτα ἐκεῖ ἐπὶ μικρὸν φαίνεται ὅτι εὐθὺς ἔπειτα ἔγραψε τὰ ἐπόμενα δύο τεμάχια ταῦτα εἶναι ἐπὶ διαφόρων σελίδων, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φύλλου.

«Ἐμπρὸς λοιπὸν σταθερότης.—Ἴδού πύραυλον σπινθηροβολοῦν ἐκ ἀφλεγόμενων ἀνθρώπων. Θὴς ἐντὸς αὐτοῦ τὴν χεῖρα, καῦσον τὰς ζωστικὰς σάρκας σου· πρόσχε, μὴ δειλιάσης, μὴ ἐκφέρῃς στεναγμὸν. » Καὶ πρὸς τί;—Πρὸς τί νὰ προσποιηθῶ ἠρωτισμὸν ὅστις οὐδεμίαν μοι παρέχει ὠφέλειαν; »

»Εἶναι νύξ· θάθεια, πλήρης νύξ. Πρὸς τί ἀγρυπνῶ ἀκίνητος ἐπὶ οὐρανῶν βιβλίων τούτων;—Ἐγὼ δὲν ἐδιδάχθην ἢ τὴν ἐπιστήμην

αὐτοῦ νὰ ἐπιδεικνύω φρόνησιν ὅτε τὰ πάθη δὲν τυραννοῦσι τὴν ψυχὴν. Τὰ διδάγματα εἶναι ὡς τὰ φάρμακα, ἀνωφελῆ ὅταν ἡ ἀσθένεια νικᾷ πάσας τὰς ἀντιστάσεις τῆς φύσεως.

«Σοφοὶ τινες κανχῶνται ὅτι ἐδάμασαν τὰ πάθη καθ' ὧν οὐδέποτε ἐπέλεισαν· αὕτη εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ἀλαζονείας των.—Προσφίλες μοι τῆς αὐγῆς ἀστὴρ! σὺ λάμπεις ἐξ ἀνατολῶν, καὶ πέμπεις τὴν ἀκτινὰ σου εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τούτους—τὴν τελευταίαν! Τίς θὰ τὸ ἔλεγε πρὸ ἕξ μηνῶν, ὅτε ἐνεφνίζεσο πρὸ τῶν ἄλλων πλανητῶν ἵνα φαιδρύνῃς τὴν νύκτα, καὶ νὰ δεχθῆς τοὺς χαιρετισμοὺς ἡμῶν; »

«Νὰ ἀνέτελλε τοῦλάχιστον ἡ αὐγὴ!—Ἴσως τὴν στιγμήν ταύτην » ἡ Θηρεσία μ' ἐνθυμεῖται—παρήγορος στοχασμὸς! Ὡ, πῶς ἀνταγρῶμένός τις αἰσθάνεται ἐν μακαριότητι γλυκαινόμενον εἰσὸνδῆποτε κῆνον του! »

Τὴν πρώτην ἔπεμφε ζητῶν μίαν Ἁγίαν Γραφὴν παρὰ τοῦ Ὀδοάρδου, ὅστις δὲν εἶχε ἔσπειλε πρὸς τὸν ἐφημέριον, καὶ ὅταν τῷ ἐκομισθῆ, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ ἐκλείσθη ἐν αὐτῷ. Ὅτε ἐσῆμανε μεσημέριον ἐξῆλθεν ἵνα σταλή τὴν ἐπομένην ἐπιστολὴν καὶ ἔπειτα πάλιν ἐκλείσθη.

14 Μαρτίου

Ἀσυρέντις, ἔχω μυστικὸν πρὸ πολλῶν μηνῶν ἐμπεπηγμένον ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Ἄλλ' ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως μετ' οὐ πολὺ θέλει σημάξῃ καὶ εἶναι πλέον καιρὸς ν' ἀπ.θῆω αὐτὸ ἐν τῷ στήθει σου. Ἐνώπιον τοῦ φίλου σου ἵσταται πάντοτε πτώμα. Ἐπορεύε, ὅτι ὠφελίον· ἡ οἰκογένειά του ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης εἶναι ὀλιγώτερον πτωχὴ· ἀλλ' ὁ πατήρ αὐτῶν ἀναζῆ πλέον; Μίαν τῶν ἡμερῶν τῆς παραφόρου λύπης μου, πρὸ δέκα καὶ ἐπέκεινα μηνῶν, ἐπιππος ἀπεμακρύνθη κατὰ πολλὰ μίλια. Ἦτο ἑσπέρα· ἔβλεπον τὴν ἀτμόσφαιραν σκοτιζομένην καὶ σπυδῶν ἐπίστρεπον. Ὁ ἵππος κατέτρωγεν, οὕτως εἶπεν, τὴν ὁδόν, οὐχ ἥττον διὰ τῶν πτεριστιῶν μέχρις αἵματος ἐπλησσον αὐτὸν, καὶ ἐγκατέλειψα ἐπὶ τοῦ τραχήλου του τοὺς χαλινούς, εὐχόμενος σχεδὸν ἵνα συντριβῆς μετ' ἐμοῦ συνταφῆ. Εἰσελθὼν ἐντὸς τίνος παρόδου πλήρους δένδρων, στενῆς, μακροτάτης, εἶδον ἀνθρωπὸν τινα—ἔλαβον πάλιν τοὺς χαλινούς, ἀλλ' ὁ ἵππος ἐτι μάλλον ἐρεθισθεῖς ὀρμητικώτερον ἔτρεχεν. Φυλάξου ἀριστερᾶ, ἐφώνησα, ἀριστερᾶ! Ὁ ἀτυχὴς ἐκεῖνος μὲ ἤκουσεν· ἔδραμεν ἀριστερᾶ, ἀλλ' αἰσθανόμενος μάλλον ἐπικείμενον τὸν καλπασμὸν, καὶ ἐν τῇ στενῇ ἐκείνῃ ἀτραπῷ νομίζων ἐπ' αὐτοῦ ἤδη τὸν ἵππον, ἐντρομος ἐπανήρχετο δεξιᾶ, καὶ σπρωχθεὶς ἀνετράπη, καὶ αἰ ὄπλαι τοῦ ἵππου συνέτριψαν τὸ κρανίον του καὶ ἐξεχύθη ὁ ἐγκέφαλός του. Ἐν τῷ βιαίῳ ἐκείνῳ κλονισμῷ ὁ ἵππος ἐξηπλώθη, πολλὰ βήματα μακρὰν ἐκσφενδονίσας με τοῦ ἐφιππίου. Διατί εἶμαι ζῶν καὶ ἀθικτος;—Ἐδραμόν ὅπου ἤκουον θρῆνον ψυχορραγούντος· ὁ ἀνθρωπος ἠγωνία πρηνῆς κείμενος ἐντὸς τενάγους [αἵματος] τὸν ἐκίνησα!

οὔτε φωνὴν οὔτε αἰσθητὴν εἶχε μετὰ τινὰ λεπτὰ ἐξέπνευσεν. Ἐπα-
 νήλθον οἴκαδε. Θυελλώδης ὑπῆρξεν ἡ νύξ ἐκείνη καθ' ἅπασαν τὴν
 φύσιν ἢ χάλαζα κατέστρεψε τοὺς ἀγρούς, πολλὰ δένδρα ἔκαυσαν
 οἱ κεραυνοί, ἡ δὲ καταιγὶς συνέτριψε τὸ παρεκκλητήριον τοῦ Ἐσταυ-
 ρωμένου. Ἐγὼ ἐξήλθον πλανώμενος εἰς τὰ ὄρη ὅλην τὴν νύκτα με-
 τὰ τὰ ἰνδύματα καὶ τὴν ψυχὴν αἰμόφυρτον, ἐν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ
 ἀναζητῶν τὴν ποιὴν τοῦ πταίσματός μου. Ὅποια νύξ! πιστεύ-
 εις ὅτι τὸ ρρικῶδες ἐκεῖνο φῶμα μ' εὐαγγώρησέ ποτε; Τὴν ἐπι-
 οῦσαν πολὺς περὶ τούτου ἐγένετο λόγος· εὗρέθη ὁ νεκρὸς ἐν τῇ
 ἀτραπῷ ἐκείνῃ ἡμῖσι μίλιον μακρὰν, ὑπὸ σωρὸν λίθων, μεταξὺ δύο
 συντετριμμένων καστανεῶν διατεμνουσῶν τὴν ἐδὸν ἢ θροχὴ ἥτις
 μέχρι τῆς πρωῆς χειμαρρηδὸν ἔπεσεν ἀπὸ τῶν ὕψωμάτων, ἔσυρεν
 αὐτὸν ἕως ἐκεῖ μετὰ τῶν λίθων ἐκείνων· εἶχε τὰ μέλη καὶ τὸ
 πρόσωπον κατακερματισμένα, ἐγνωρίσθη δὲ ἐκ τῶν κραυγῶν τῆς
 ἀναζητοῦσης· αὐτὸν συζύγου. Οὐδεὶς ἐνοχοποιήθη. Ἀλλὰ μὲ ἤλεγ-
 χον αἱ εὐλογίαι τῆς χήρας ἐκείνης, διότι εὐθύς ἀποκατέστησα τὴν
 θυγατέρα τῆς μετὰ τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ ἐπιστάτου μου, ὥρισα δὲ εἰσοδήματι
 πρὸς τὸν υἱόν, ὅστις ἠθέλησε νὰ γίνῃ ἱερεύς. Χθὲς τὸ ἔσπερας
 ἦλθεν ἕνα καὶ πάλιν μὲ εὐχαριστήσῃσι λέγοντες μοι ὅτι ἀπῆλλα-
 ζα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς πτωχίας, ἐν ἧ πρό τοσοῦταν ἐτῶν ἐτήκετο
 ἡ οἰκογένεια τοῦ πτωχοῦ ἐκείνου ἐργάτου.— Ἄ! ὑπάρχουσι καὶ ἄλ-
 λοι πτωχοὶ ὡς ὑμεῖς· ἀλλ' ἔχουσιν ἕνα σύζυγον, ἕνα πατέρα, ὅσπερ
 παρηγορεῖ αὐτοὺς διὰ τῆς στοργῆς του, καὶ τὸν ὅποιον δὲν θ'
 ἀντήλλασον ἀντὶ ὅλων τῶν θησαυρῶν τῆς γῆς—καὶ οἱεῖς!

Οὕτως οἱ ἄνθρωποι γεννῶνται ἵνα ἀλλήλους καταστρέψωσιν.

Οἱ χωρικοὶ φεύγουσιν ἀπὸ τὴν ἀτραπὸν ἐκείνην, καὶ ἐπιπνερό-
 μενοι ἐκ τῆς ἐργασίας των, περιδεῶς ἀποφεύγοντες αὐτὴν διέρχον-
 ται διὰ τῶν λειμώνων. Λέγεται ὅτι τὰς νύκτας ἀκούονται φῶμα-
 τα, ὅτι τὸ πτηνὸν τῆς ἀπαισιότητος καθῆται ἐν μέσῳ τῶν δέν-
 δρων ἐκείνων, καὶ μετὰ τὸ μεσονύκτιον τρεῖς ἐκπέμπει οἰμωγὰς,
 ὅτι ἐσπέραν τινὰ, ὥσθη διερχόμενος νεκρὸς,—καὶ δὲν τολμῶ οὔτε νὰ ἐξ-
 αγάγω αὐτοὺς ἐκ τῆς ἀπάτης, οὔτε νὰ χλευάσω τοιαύτας προ-
 λήψεις. Ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατόν μου, τὰ πάντα θ' ἀποκαλύψῃς.
 Τὸ ταξιδιόν μου εἶναι κινδυνώδες ἢ δὲ ὑγίειά μου ἀκροσφαλῆς·
 δὲν δύναμαι ν' ἀπομακρυνθῶ φέρων τεθαμμένον ἐντός ἐμοῦ τὸν
 ἔλεγχον τοῦτον. Τὰ δύο ἐκεῖνα παιδιὰ ἐν οἰφδῆποτε δυστυχῆμα-
 τι αὐτῶν καὶ ἡ χήρα ἐκείνη ἔκστρωσαν ἱερά ἐν τῇ οἰκίᾳ μου.
 Χαῖρε!

(ἀκολουθεῖ)

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

Σελὶς 546 ἀντὶ κύματα γράφει: αἵματα νηπίων.

» 568 ἀντὶ καντιλανάφτη γράφει: καντιλάφτη.

Τυπογ. ὁ «ΦΩΣΚΟΛΟΣ»